

Aleksandra Punžina siirtyi tuonilmaisiin

Petroskoista saapui suru-uutinen: tverinkarjalainen karjalan tutkija Aleksandra Vasiljevna Punžina on menehtynyt 30.12.2020.

Aleksandra Punžina oli syntynyt toukokuussa 1934 Tverin kaupungissa, jonka nimi oli silloin Kalinin. Monien raskaiden vaiheiden jälkeen perhe muutti Tolmatsuun, jossa Aleksandra kävi koulua kymmenen luokkaa. Hän jatkoi opintojaan Petroskoin yliopistossa ja toimittuaan opettajana mm. Valamossa hän siirtyi v. 1966 Karjalan tiedekeskuksen Kielen, kirjallisuuden ja historian instituutin tieteelliseksi työntekijäksi. Kandidaatinväitöskirjan aihe oli tverinkarjalasta ja sitä hän puolusti 1977 Tarton yliopistossa, mutta se oli valmistunut jo neljä vuotta aikaisemmin. Instituutissa hän jatkoi siellä jo aloitettua tverinkarjala–venäjä-sanakirjan tekoa ja saattoi työn loppuun. Sanakirja ilmestyi 1994. Suuren Karjalan kielen murrekartaston (ilmestyi 1997) Tverin alueen kartat ovat hänen työnsä tuloksia.

Aleksandra Punžina oli tuttu monelle suomalaiselle karjalan kielen tutkijalle, sillä hän kävi myös useita kertoja Suomessa, milloin itse tutkimassa Karjalan kielen sanakirjan toimituksessa Kotimaisten kielten keskuksessa, milloin auttamassa Helmi ja Pertti Virtarantaa äänitteiden litteroinnissa. Lisäksi hän oli monella Tveriin suuntautuneella tutkimusmatkalla avustajana, mm. Virtarantojen kesällä 1977 kuukauden kestäneellä matkalla ja Raija Koposen ja minun lyhyemmällä matkalla 1991 (tästä kerroin 6.12.2020). Hän oli aina avulias ja ystävällinen, vaikka joutui varmasti ratkaisemaan monta ylivoimaiselta tuntuva asiaa. Hän ei koskaan valittanut tai kieltäytynyt avusta.

Kirjoittaessani artikkelia Akateemikko Pertti Virtarannan satavuotismuistikirjaan (*Täyttä työtä* 2018) olin vuonna 2016 viimeisen kerran tavallaan yhteydessä Aleksandra Punžinaan, kun pyynnöstäni Karjalan radion toimittaja haastatteli häntä. itse en silloin päässyt käymään Petroskoissa. Äänite on tallessa. Joulukortti ei enää häntä tavoittanut.

Aleksandra Vasiljevna Punžinan tverinkarjalan eteen tehdyn työn merkitys on mittaamaton.

Marja Torikka